

Максим СОШКА, студент 1 курсу ОС «Магістр»
спеціальності 206 «Садово-паркове господарство»
Науковий керівник: **БЕЗВІКОННИЙ Петро Васильович**,
канд. с.г. наук, доцент кафедри садово-паркового
господарства, геодезії і землеустрою
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,
м. Кам'янець-Подільський

ОЗЕЛЕНЕННЯ ТЕРИТОРІЇ ДНЗ МІСТА КАМ'ЯНЦЯ-ПОДІЛЬСЬКОГО

Озелененню та благоустрою території дошкільних навчальних закладів потрібно надавати особливого значення, тому що зелені насадження відіграють тут не тільки санітарно-гігієнічну і архітектурно-планувальну роль, а також мають велике навчально-виховне значення.

Естетичне і емоційне значення зелених насаджень обумовлене можливістю з їхньою допомогою чергувати враження від навколишнього простору, вводити в урбанізоване середовище природні елементи.

На ділянці дошкільного закладу діти одержують уявлення про живу природу. Тому вона потребує максимального озеленення (до 80% території). Площу озеленення ділянки складають навчально-дослідна зона, захисні зелені смуги по периметру ділянки, а також газони.

Основу озеленення ділянки дитячого садка складають дерева. Декоративні дерева, що висаджуються на ділянці, належать до хвойних і листяних [4, с. 157].

З представників хвойних дерев на ділянці бажано мати ялину європейську, сосну кримську і модрина європейську, що створить сприятливі умови для проведення порівняльних спостережень.

На ділянці дитячого садка обов'язково треба посадити 1–2 дерева, цвітіння яких припадає на початок весни. До таких дерев належать осика, верба, вільха. Цвітуть вони до появи листя. У нашому ДНЗ є такі дикорослі

дерева: дуб звичайний, клен татарський, береза повисла, липа серцелиста, тополя пірамідальна. Які розташовані угрупованнями, а деякі окремо. Садові дерева розташовані в окремій зоні, створюючи міні сад: вишня червона, персик інжирний, черешня жовта, яблуня альдаред, груша клапа [1, с. 9].

Для організації спостережень за дикорослими рослинами на ділянці дитячого садка створюються кутки лісу і лук. Фоном для куткалісу можуть бути кущі ліщини, глоду звичайного. Біля них розташовуються папороть тайландська, яка добре приживається і прикрашає куток лісу своїми мережаними віялами. Серед кущиків доцільно посадити чорницю звичайну. Для створення додаткової живої огорожі можна використовувати хвойники, самшит, таволгу, бузок. Їх висаджуємо біля альтанок групами.

У кутку лучних рослин висаджують найбільш типові і декоративні лучні рослини. Конюшина червона, в'юнок кримський, дикий виноград, лілія біла тощо.

Надзвичайно важливо, щоб у пам'яті з дошкільного дитинства залишилися яскраві враження про навколишній світ. Особливої привабливості ділянкам дитячих садків надають декоративні квітникові рослини. Вони не тільки прикрашають ділянку, але й дають надзвичайно багатий матеріал для проведення різноманітних спостережень, організації праці, виховання дійового ставлення до створення краси. Особливо цінні спостереження естетичного плану, спостереження за повним циклом розвитку рослини від насіння до насіння, за ростом і розвитком рослин залежно від умов середовища, за діяльністю комах- запилювачів тощо [3, с. 261].

У дитячому садку квітники розташовуються у парадній частині, навколо основного приміщення і на групових ділянках. Квітники на групових майданчиках особливо важливо створювати для організації самостійних спостережень дітей.

Основною умовою створення квітника в дитячому садку є безперервність цвітіння, що досягається відповідним підбором одно-, дво- і багаторічних квітникових рослин.

Обов'язковою умовою планування ділянки дошкільного закладу є створення городу і саду для ознайомлення дітей з культурними рослинами, формування трудових навичок, інтересу до сільськогосподарської праці. У процесі спостережень і праці, зв'язаної з доглядом за городніми та садовими рослинами, розширюється коло знань дітей, формуються мова і мислення, перші елементи діалектико-матеріалістичного світорозуміння. Культурні рослини відзначаються красивим цвітінням (кабачки, огірки, картопля і т. ін.), різноманітним за формою і кольором листям. Це створює сприятливі передумови для сенсорного і естетичного розвитку дітей. Посильна праця дітей на городі сприяє фізичному розвитку [2, с. 158].

Важливо зробити город привабливим, мальовничим. На городі дитячого садка висаджують рослини, що належать до найбільш поширених родин. Ось наприклад: цибуля, огірок, помідор, гарбуз, кріп звичайний, горох, квасоля, редиска тощо.

Виходячи з вище зазначеного слід відмітити, що упорядкована ділянка садочка сприяє повноцінному відпочинку, прищеплює любов до природи, розвиває дбайливе ставлення до зелених насаджень, привчає до охайності та порядку. Оскільки ДНЗ це дуже важлива установа, де діти виходять в світ, отримують нові знання тощо.

Список використаних джерел:

6. Безвіконний П. В. Ландшафтний дизайн. Історія розвитку. Ландшафтне мистецтво в Україні та світі. *Теорія і методика підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників як елемент безперервного навчання в системі вищої аграрної освіти, науки і практики: матеріали Міжнародної наукової конференції* Łomża, 2023 – Ч. 1. – С. 7-11.

7. Левон Ф.М. Створення зелених насаджень в умовах урбанізованого середовища: вимоги, лімітуючі чинники, шляхи оптимізації. *Науковий вісник Українського державного лісотехнічного університету*. 2003. Вип. 13.5. С. 157–162.

8. Совгіра С.В., Гончаренко Г.Є., Люленко С.О, Подзерей Р.В. Нові перспективні культури для рекреаційного використання в озелененні. *Збірник*

наукових статей «III-го Всеукраїнського з'їзду 55 екологів з міжнародною участю». – Вінниця, 2011. Том.1. С. 261–264.

9. Черняк В.М., Бочелюк О.І. Озеленення ділянки дошкільного навчального закладу: Навчальний посібник для студентів ВНЗ та педагогічних працівників. Частина 1. – Тернопіль Навчальна книга - Богдан, 2010 – 392 с

Володимир СЛОБОДЯН студент першого курсу «магістр» спеціальності 206«Садово-паркове господарство»

Науковий керівник: **М'ЯЛКОВСЬКИЙ Руслан**

доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри садово-паркового господарства, геодезії і землеустрою

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,

м. Кам'янець-Подільський

ЗНАЧЕННЯ ЛІСОВОЇ ЕКОЛОГІЇ І ТИПОЛОГІЇ ДЛЯ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ ЛІСІВНИЦТВА.

На цей час лісівничо-екологічну типологію успішно застосовують у трьох лісорослинних зонах України, вона є основою гірського лісівництва в Карпатах. Однак, практичне використання лісової типології поки що відстає від її теоретичних досягнень. Слід відзначити недостатню ефективність використання лісорослинного потенціалу лісових земель, внаслідок чого спостерігаються втрати ліквідної деревини у віці стиглості.

Недотримання наукових засад і принципів лісової типології нерідко призводить до формування низькопродуктивних похідних деревостанів, зниження стійкості лісових насаджень до дії негативних абіотичних та біотичних чинників. У зв'язку з цим актуальним завданням лісової типології на сучасному етапі її розвитку є проведення кваліфікованого типологічного аналізу, який має на меті об'єктивну лісівничу оцінку типів лісу на підставі визначення фактичної і потенційної (максимальної) продуктивності